

ABONAMENTUL

Pentru monarhie.

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$ 4-50 fil.

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ at
6 coroane.

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

☐ ☐
Toți ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unității”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Cuvântul Domnitorului.

„Monitorul oficial” aduce în numărul său din urmă, următorul cuvânt al Maiestății Sale:

Iubite conte Tizza!

Ajungem la a doua aniversară a acelor zile, în cari sentimentul implacabil al dușmanilor noștri ne-a constrâns la războiu.

Deși regret adânc, că durează așa de îndelung aceasta grea încercare ce apasă omenirea, pieptul mi-se umple de satisfacție înălțătoare, dacă reprivesc la aceasta încăderare aspră, care învederează tot mai mult încrederea ce am pus-o în puterea ce nu poate fi înfrântă a Monarhiei.

Națiunea, care singură e vrednică de vremile mari și serioase de astăzi și dă dovadă și acasă de acel simț de datorie însuflețit, vrednic de fiii ei, cari umăr la umăr cu glorioșii noștri aliați, resping cu eroism atacurile neîntrerupte a puterii copleșitoare dușmane. Împreunați în unica și marea hotărâre, ce duce la stoarcerea învingerii, aduse cu hotărâre bărbătească toate jertfele necesare pentru eluțarea păcii glorioase și statornice. Înțelegând pe deplin dispozițiile necesare pentru binele patriei, supoartă restricțiile vieții economice impuse de războiu și sădărnicește planurile meschine ale dușmanilor noștri, cari au de scop periclitarea sistematică a existenței populației pașnice.

Inima mea cu simpatie de părinte participă la toate gândurile singuraticilor mei credincioși, suportate cu atâta putere sufletească resistentă: doliul pentru cei căzuți, teama pentru iubiții, cari sunt în luptă, conturbarea operei de pace binecu-

vântate, agravarea simțitoare a tuturor relațiilor de trai. Dar basându-mă pe experiențele înălțătoare acelor doi ani de războiu espirați privesc cu încredere deplină în viitorul ce începe a-se forma încetul cu încetul, în conștiința fericită, că vrednica mea națiune merită într'adevăr biruința; și cu nădejdea omului credincios, că îndurarea și dreptatea lui Dumnezeu nu ne va denega învingerea.

Simțesc necesitatea de-a spune în aceste zile memorabile, serioase dar pline de nădejdi, că mă umple de o bucurie mândră simțul de jertfă patriotic și infatigabil al națiunii și că recunosc cu inima plină de mulțămire, atitudinea hotărâtă, care asigură succesul final.

Te autorisez să aduci aceasta la cunoștința publică în numele meu.

Dat în Viena la 31 Iulie 1916.

Francisc Iosif m. p.

Contele Ștefan Tizza m. p.

Acelaș autograf a fost adresat și prim-ministrului austriac, contelui Stürgh.

* * *

Impăratul Wilhelm din prilejul amintit încă a dat următorul manifest către poporul german:

„Pentru a doua oară revine ziua, în care m'au silit dușmanii să chem fiii Germaniei sub arme spre a apăra onoarea și existența imperiului. Doi ani de eroism fără păreche în fapte și suferințe a petrecut poporul german. Armata și flota, au câștigat împreună cu credincioșii asociați viteji în atac și apărare glorie. Multe mii de frați ai noștri au sigilat cu sângele lor credința către patrie. La vest și ost se afirmă soldații noștri viteji cu vigoare nestrămutată față de puternicul asalt al dușmanilor.

Tinera noastră flotă a aplicat o lovitură tare în ziua glorioasă dela Skagerrak armadiei engleze.

Luminos stau în fața mea fapte ale neobositului curaj de jertfe și cameraderie pe front. Dar și acasă este eroism la bărbat și nevestă, la tineri și bătrâni, la toți cari supoartă cu eroism în tăcere doliul și durerea, cari organizează și ajută de-a reduce suferințele războiului, în lucrarea acelor, cari creiază zi și noapte spre a înzestră cu toate cele de trebuință pe frații noștri ce luptă în tranșee și pe Mare.

Speranța dușmanilor de a ne întrece în fabricarea mijloacelor de războiu, se va da tot așa de rușine, ca și planul lor de-a frânge prin foame ceea ce nu poate atinge sabia lor. Pe holdele Germaniei resplătește mila Domnului sirguința economului cu rod mai bogat decât am cutezat a aștepta. Sudul și Nordul emulează a găsi calea dreaptă pentru frățesca repartizare a alimentelor și altor obiecte de trebuință.

Nici când nu m'a părăsit încrederea fermă, că Germania pe lângă toată preponderanța dușmanilor, este invincibilă și fiecare zi mă întărește din nou în aceasta.

Poporul german știe, că existența sa este în joc. Își cunoaște forțele și se încrede în ajutorul lui Dumnezeu. De aceea nu poate nimic clătină hotărârea sa și tenacitatea sa. Vom duce acest războiu la un capăt, care va apăra imperiul nostru de o năvală nouă și asigură pentru toate vremile câmp liber muncii pacinice a spiritului german și a mânilor germane. *Liberi, siguri și tari voim să trăim între popoarele rotogolului pământesc.* Dreptul acesta n'are nimeni să ni-l răpească și nici nu ni-l va răpi.

Wilhelm I. R.

Congresul național bisericesc.

— Duminecă s'a deschis la Sibiu congresul bisericii ortodoxe române sub prezidiul P. S. S. episcopul Ioan Papp al Aradului. Lumea privește cu mult interes la desbaterele acestui congres, care de data aceasta va avea să-și spună cuvântul și în chestia alegerii de metropolit al bisericii ortodoxe. Hotărârea aceasta va urma la sfârșitul acestei săptămâni. „Telegraful Român“ în numărul său din urmă, scrie la loc de frunte următoarele rânduri foarte semnificative:

„Că cine va fi ales, e încă secretul viitorului. Dar ori-cine va întruni încrederea congresului, va fi bine ales și va fi alesul tuturor credincioșilor bisericii noastre. Tot ce dorim este, ca și la alegerea aceasta de mare însemnătate să domnească tot duhul păcii și a bune înțelegeri între deputații congresuali, pentru-că atunci, prin votul lor, va putea să iasă biruitor din urnă cel mai vrednic dintre cei vrednici, acela dela care se poate aștepta între împrejurările date cel mai mare bine și cele mai mari foloase pentru biserică și așezămintele ei“.

„Drapelul“ din 1 August reproducând aceste șire, le caracterizează cu epitetul: „Culmea bisantinismului“.

Hindenburg — comandantul-suprem peste armatele de pe frontul ostic.

— Se comunică oficios, că comandamentele celor două puteri centrale au căzut de acord ca comanda supremă peste oștirile germane și austro-ungare cari luptă la frontul rusesc să fie încredințată generalului Hindenburg.

Luptele dela Baranovici.

— Eroismul regimentelor 64, 2 și 31. Corespondentul de războiu al ziarului „Berliner Tageblatt“ descrie în ziarul amintit, luptele înverșunate ce s'au dat în jurul Baranovi-

ciului, a cărui reocupare — după spusele prinsonerilor ruși — a fost ordonată de Țar. Focul de tunuri s'a început cu o putere vehementă în 2 Iulie. Singur pe o secțiune de a frontului nostru au cazut 120.000 șrapnele. După încetarea canonadelor de artilerie a pornit la asalt infanteria rusă, succedându-i în unele părți să se apropie de pozițiile noastre.

Istoria va încresta în mod deosebit ținuta eroică, dovedită de regimentul de infanterie 64, 31, 2, cari în luptele date la Baranovici au stat neclintite și au respins cu vigoare douăzeci de azalturi rusești date, unul după altul. Ostașii unguri, germani și români în luptele dela Baranovici au adus cele mai mari gertfe de sânge pentru învingerea dușmanului comun.

Trupe turcești pe frontul galițian. — (O convorbire cu ministrul Turciei la Berlin). În legătură cu știrea, că trupe turcești vor fi transportate în Galiția ziarul „Berliner Mittagszeitung“ a intervievat pe Haki pașa ministrul Turciei la Berlin, care a declarat următoarele:

Intervenția trupelor turcești pe frontul galițian se înțelege dela sine, căci interesele politice și strategice sunt comune. Lumea poate vedea, că nu rămânem în urma autantei în ce privește solidaritatea. Turcii nu vor uita sacrificiile aduse de Germania pentru salvarea Constantinopolului în timpuri extrem de grave, ei sunt mândri a putea pecetlui cu sângele lor alături de Puterile-centrale ideea unității frontului.

Avem destui soldați instruiți, cari vor considera ca onoare faptul, se poată lupta alături de germani și austriaci, întocmai cum au făcut-o aceștia în timpul campaniei din Galipoli.

Ambasadorul și-a exprimat mulțumirea sa asupra succeselor arabe din Tripolitania.

Ei a mai declarat, că situația turcilor în Persia este excelentă. Aci rușii, cari se găseau la o depărtare de abia 70 km. de Bagdad au fost respinși la o distanță de 300 km, de acest oraș.

Ambasadorul atrage atențiunea asupra profanării islamismului de către englezi și asupra declarațiunei lui Gladstone că: „până-când coranul nu va dispărea de pe fața pământului liniște nu va fi“.

Ambasadorul a încheiat spunând:

„Nu e mirare deci, că suntem credincioși în alianța cu Puterile Centrale, deoarece-ce Islamul nu poate spera decât în Puterile Centrale, pe când de Alianță trebuie să se teamă. Lupta împotriva Angliei înseamnă pentru islamism o luptă pentru a fi sau nu fi.“

Trupele turcești din Galiția vor să ajute de a dobori pe dușmanul nostru secular, care a voit să ne rupă din suflet Constantinopolul, întocmai așa după-cum voim să dăm lovitura de moarte dușmanului nostru religios Anglia pe Suez.“

Războiul european.

Trupele noastre au respins la Velesnirov o divizie inamică, care pe o secțiune îngustă a pătruns în pozițiile noastre.

Spre sud-vest și vest de Brody armata lui Böhm-Ermolli a respins atacurile trupelor rusești. La linia ferată Sarny—Kovel au eșuat eșirile inamicului. Ziua de 3 crt. a fost mai liniștită, ce se atribue pierderilor mari cauzate trupelor rusești.

Pe sectorul Borkola, după ciocniri mai mici am prins 140 italieni, între

F O I Ț A.**Doină.**

(Motiv popular.)

Plânge-mă mamă cu dor
Căci ți-am fost de ajutor:
Holdele-ți le-am plivit,
Plaiurile ți-am cosit,
Holdele ți-am secerat
Ogorul ți-l'am arat. . .

Plânge-mă mamă cu jele
C'ai ajuns la zile grele
Se iei biciul de curele
Și să prinzi boii la jug
Să mergi singură la plug;
Să prinzi jugul subsuoară
Să mergi singură la moară. . .

Căci eu departe de voi,
În loc de carul cu boi,
Ajut tunului de roate
Să trăsăm din el în gloate
Să sune văile toate. . .

Iar azi-măne cine ști
Vine-un glonț cât ai clipi
Oblu 'n mine s'a opru. . .
Cineva va scrie carte
C'am murit pe-aici departe
Unde-i pământul mai greu
Fără om din satul meu,
Unde-i moartea mai amară
Fără om din a mea țară.

E. Marșan

Războiul și viitorul țiganilor vagabonzi.

Războiul actual a surlat chestia socială a unui popor, ce ducea viață nomadă, a cărui trecut, caracter era cunoscut mai de aproape de puținii savanți, cari se ocupă cu firea, origine și indelețnicirile și celor mai delăsate seminții. Deși, după războiu nu se vor putea rezolva temeinic toate problemele mari sociale, cari sunt puterea motorică a războiului, totuși se vor lua în studiere amănunțită alte probleme mai secundare, cum e împămîntenirea, prevederea cu drepturi cetățenești a țiganilor vagabonzi.

Până acum seminția aceasta, care nimic nu și-a schimbat din firea vieții veșnic pribegă, se bucura de libertate absolută, nu servea în armată, era scutită de dare, avea dreptul să-și mute locuințele în ori-ce parte a țării, nu a putut fi ridicată la o treaptă socială de meseriași, comercianți, intelectuali prin nici o lege. S'a făcut în repețite rânduri, probe de-ai plasa pela fondurile erariale, dar nu au fost smulși din vraja vieții călătoare Lacunele mari ale războiului ce au venit prin proporțiile lui uriașe, a atras atenția statului și asupra țiganilor vagabonzi, s'a dat ordin pentru conscrierea bărbaților, femeilor, copiilor și chiar a cailor și căruțelor. Bărbații de rasă neagră au fost predați comandelor militare, iar femeile și copii

apți au fost puși la lucru, cealalți dați în grija statului. Mulți dintre copiii aceștia sunt orfani și e foarte probabil că de viitorul acestora și a celor rămași orfani prin moartea părinților lor pe câmpul de luptă se va îngriji statul. Prin aceasta se va începe încreșterea în societate, după câteva decenii, a rasei negre, a cărei origine înrudită cu armenii se trage de prin ținuturile sudice.

Statul se va îngriji de creșterea lor economică, industrială și culturală. Ei, sau părinții lor, deși nu știu ce viitor frumos le răsare, încă își jertfesc viața, banul pentru patrie, li-se rade barba, podoba de voivozi și pentru toate acestea ei încă au drept la respalță frățescă.

Mai mult nu vor bate dramurile, nu vor ghici din ghioci și cărți, vor disprețui bordeiul și caravana ce scârțâia a sărăcie după pașul calului desperat, ce își îndindea botul amarit de truda vieții după o mână de ogrinji.

Se vor recruta din neamul negru advocați, medici, ingineri, profesor și madamele lor cu toalete ultima modă vor purta la gât salbe de mărgăritare, ghețe de antilop, vor lua parte, percurgând stradele cu trăsuri de gală, automobile, aeroplane, la toate festivitățile, balurile, seratele artistice. Generațiile viitoare, ce au multă înclinare spre arta muzicală, vor studia conservatoarele din Lipsca, München, Berlin, Paris ș. a. și

cari și 2 ofșeri și 2 mitralieze. La sectorul de sud-vest dela Paneveggio din nou am respins atacurile italienilor.

Spre nord de Somme și între valea Ancre și Somme după canonade puternice de artilerie, inamicul a pornit la atacuri, cari se vedeau a fi de caracter deciziv. O parte din atac a fost oprit, iar în alte locuri s'au dat lupte din apropiere. Intre Maupas și Somme francezii și-au reînnoit atacurile de șapte ori. În lupte îndârjite trupele germane au apărut pozițiile așa că inamicului nu i-a succedat să pătrundă numai în o parte de tranșee din măriștea Monacu. Atacuri violente au avut loc și în regiunile Poire, sud-ost de Fleury și Laufe. În luptele de aci armata anglo-franceză n'a obținut nici un rezultat.

Orfelinatul din Blaj.

— Comunicatul comitetului central executiv. —

Dieceza Gherlei ne-a trimis deja conspectul despre rezultatul colectei dispuse în favorul orfelinatului nostru. Rămâne să ne mai sosească conspectele și din celelalte două dieceze sufragane precum și colectele încă restante din arhidieceză și atunci vom publica — înainte de-a putea da colectele amănunțite — rezultatul final așteptat de toată lumea cu mult interes.

Astăzi mai dăm 8 colecte, dintre cari se ridică cele din *Tâmpăhaza*,

vor da lumii genii a căror compoziții se vor pune alături de ale lui Beethoven, Schumann, Mendelson, List ș. a.

Tinerile odrasle, purdalăii, nu se vor rostogoli pe drumuri de-a roata pentru un bănuț, sau pâne; se vor distra la tenis, la biliard și la vîrstă de universitar cărți, roletă, sport, alergări de cai și altele. Părinții lor nu vor mai prepara, ca măiestrie lațul pentru a prinde găinele de prin sate. De acum vor vîna după oficii onorifice cu plăți ponde-roase, relații sociale, fotele ministeriale etc.

Acum veți pricepe și voi de ce vă luptați și nu veți merge cu jalbe la comandanți contra camarazilor voștri protestând cu multă îndârjire contra pronumelui „cârr”: Io acasă cârr, aci cârr, apoi pentru ce mă bat?

Pasărea ce poartă numele vestru se va stîrpi și veți fi agrăiți cu numele onorific amăsurat rangului ce-l aveți în societate. Ce perspective frumoase vă gătește viitorul. Oare după-ace veți urca toate treptele ce formează scara culturii omenești, nu veți știțimții cum reinvie și vă atrage puterea magică a vieții de călător, oare nu veți simți atunci pe deplin farmecul ce a dispărut dintre voi cu pășirea pe căile întortochiate, pline de decepții și greutăți.

„Ce viață frumoasă, plină de libertate duceau părinții și meșii noștri când străbăteau în caravane țările de-alungul”, așa veți începe copiilor și nepoților voștri povestea unei vieți apuse. *Ingratus.*

Sânmartinul-sărat, Lopadea-română, Grind-Cristur și Silvașul-român, unde rezultatul se apropie, ori chiar întrece, în coroane numărul sufletelor din parohie. Cu ofertul frumos de 2500 al »*Bihorenei*» și cu cele 1,500, respective 500, ale fruntașilor noștri mireni, badea Gheorghe Pop de Băsești și avocatul Gheorghe Popescu din Turda, a căror întregiri de oferte se constituie în pilde cu adevărat vrednice de urmat — suma de azi se apropie de nouă mii de coroane, așa că prin ea intrăm în a patra decadă a noiei sute de mii.

Iată și lista: *

1. *Colecta pâr. Basil Moldovan între credincioșii săi din Tâmpăhaza (Aiud): 901— cor.*

Basil Moldovan, preot	300—
Nicolae Radu	150—
Augustin Bucur	50—
Nicolae Bucur	50—
Longin Sânt	50—
Virgil Radu	50—

Ioan Fodor 30—; Aurel Maier 20—; Nicolae Maier 12—; Io. Maier I. Vas., Tod. Maier I. Ger., Nic. Maier I. Io., Tod. Chiorean, Tod. Rodean și Io. Radu câte 10—; Tod. Sânt 8'40; Io. Salcă, Nuț. Ponoran, Ios. Maier, Nic. Boba, Etr. Maier, Tod. Bucur, Sof. Lazar, Tod. Ciumbrudean, Io. Boba, Il. Maier, Șofr. Șuteu și Aug. Salcă câte 5—; I. Brăazu, N. Șuteu, G. Lazar, T. Decean și I. Șuteu câte 4—; G. Groza și T. Macarie câte 3—; apoi alți 19 credincioși restul sumei colectate.

2. *Colecta pâr. protopop Emil Pop între credincioșii săi din Murăș-Uioara: 680'90 cor.*

Emil Pop, protopop	400—
Rozalia Presecan 40—; O bună creștină și Anna Vas. Urs câte 20—; Aron Grămadă, Gheorghe Moga, Aug. Moga curator, Augustin Vărv și Tânase Heparțean câte 10—; Gh. Cherecheș și Io. Cherecheș I. Cand. câte 6—; Io. Ciungan 5—; I. Leluțiu cu Ma., Il. Dénos, Kurta-né, soția I. T. Moga, Gh. Onac și Gl. Onac câte 4—; R. Moldovan și Șt. Ieronim câte 3—; apoi alți 67 credincioși restul sumei colectate.	

3. *Colecta pâr. Elia Hirianu între credincioșii săi din Sânmartinul-sărat (Murăș-Uioara): 537'32 cor.*

Elia Hirianu, paroh	200—
Anania Určan cu s. Susana	100—
Familia Ambroziu Cismaș	80—
Valeria, Maria, Septimiu, Cornelia și Aurel Hirian	70—

Toma Cismaș 20—; Gheorghe Hirian, Toma Racotia, Ambr. Hirian și Benedict Radu, câte 10—; Io. Hădărean 6—; Em. Filip, Tod. Určan, Gh. Macra, I. Ilea și Sim. Macra câte 4—; S. Neic, P. Popa și E. Hădărean câte 3—; I. Určan 2—; și I. Popa 1'72.

4. *Colecta pâr. Amos Frâncu între credincioșii săi din Benic și Galda-de-sus (Alba-Iulia): 456'60 în bani. Iar în naturalii: lănării în pr. de 300— și vestiminte în pr. de 100—. Total — împreună cu ofertul pâr. Frâncu (300—) și cu acela alui I. Frâncu (50—) chitate în Nr. 20 — s'au colectat 1,206'60 cor.*

I. Benic: 250— cor.

Gheorghe Spătăcean 50—; † Silviu Laslo s. locot. și Aureliu Aron câte 20—; Vian Chiorean, Amos Laslo, Trofin Nicoară cu s., Laur Frâncu cu s., Seres Ödön primar, Iuon Chiorean, Sofica Cristea, Ioan Dregan I. C. și Ioan Lupșan câte 10—; An. Crișan, Pe. Cristea și Fl. Suciu câte 4—; M. Fuga, I. Dărămuș, V. Beteciu și Dărămuș câte 3—; apoi alți 33 credincioși restul sumei colectate.

Naturalii: Dna Aurelia Aron în preț de 100—

II. Galda-de-sus: 206'60 cor.

Simion Bălaș cu Floarea 31—; Alexandru Preja 20—; Vian Man cu s., Ștef. Morar cu s., Ștef. Lupșan cu s., Elia Iuga cu s. și Frăsina Iuga cu soțul câte 10—; Sim. Boltea 6—; M. Preja, P. Bălaș și S. Man câte 4—; apoi alți 56 credincioși restul sumei colectate.

Naturalii: 34 credincioase au dat lănării în pr. de 300— cor.

5. *Colecta pâr. Toma Pop între credincioșii săi din Lopadea-română (Aiud): 427'20 cor.*

Nistor Checicheș	120—
Toma Pop, paroh	100—
Maria Nistor Checicheș n. Onița	100—

Sebastian Checicheș 20—; Maria Groza 10—; vād. Ist. Lazar 6—; Io. Oniga, A. Oana, N. Naic și S. Groza câte 3—; I. Câmpean 2'40; apoi alți 55 credincioși restul sumei colectate.

6. *Colecta pâr. Alexandru Pop Șovaroși între credincioșii săi din Grind-Cristur (Ludoș): 393'40 în bani. Iar în naturalii: 18 șterg., 17 mer., 11 m. de pânză, 6 fețe de per., 2 per. și câte 1 lep. de lână, saltea, laibăr, căm. și pâr. izm. în preț de 124—. Total — împreună cu 70— chitate deja ale d. I. Moga (50—) și I. German (20—) — s'a colectat preț de 587'40 cor.*

Alexandru P. Sovaroși cu soția	100—
Biserica	50—
Vasile Racovițan 30—; Susana Harnoiu 20—; Ioan Contiu 12—; Gh. Țilea, Floarea Țilea, Petru Giurg, v. Car. Brad, Io. Giurg și Adr. Butaș câte 10—; Id. Corlea și Io. Călușer câte 6—; Ier. Călușer, Ma. Mărincaș și Gligor Nasc câte 5—; An. Călușer, Simeon Nasc. sen., Ioan Borșan, Gh. Ciungan, Dem. Gișca și Tan. Pop câte 4—; T. Marinceaș, G. Cosma și R. Pop câte 3—; apoi alți 40 credincioși restul sumei colectate.	

Naturalii: Eliza Pop Sovaroși, preoteasă pr. de 30—; Floarea Țilea pr. de 20—; Ana Călușer de 6—; apoi alte 30 credincioase în prețul restului sumei de mai sus.

7. *Colecta pâr. Victor Pop între credincioșii săi din Silvașul-român (Murăș-Uioara): 307— în bani. Iar în naturalii: 18 mer., 8 fețe de per., 6 șterg., câte 3 per. și bucăți de p., câte 2 lep. de lână și căm. și câte 1 pâr. cismuțe, izm., vestă și reclu în preț de 142—. Total în preț de 449— cor.*

Victor Pop, preot	200—
-----------------------------	------

Ioan Stănilă și Dumitru Hașigan câte 10—; Io. Boldea 5—; A. Câmpean 4'60; G. Dragomir, P. Domșa, F. Sărac, N. Bocica, G. Moldovan, P. Bocica și M. Gruita câte 2'30; apoi alți 48 credincioși restul sumei colectate.

Naturalii: Amalia Pop n. Sabo vād. preoteasă în preț de 50—; Mil. Bocica L.

P. și Ana Câmpian I. N. de câte 12—; Ger. Bogdan de 8—; apoi alți 33 contribuenți în prețul restului sumei de mai sus.

8. *Colecta pâr. Teodor Groza între credincioșii săi din Balda (Cătina): 18430. Iar în naturalii: 38 șterg., 20 fețe de per., 14 per., 11 covoure, 4 p. izm., 3 mer., câte 2 lep., țoale, căm. și coți de pânză și 1 m. de pânură în preț de 400—. Total în preț de 58430 cor.*

Teodor Groza, preot 50—

Biserica gr.-cat. 20—; Nastasia Chiorean 10—; Uliana Florian 5—; P. Fărcaș, F. Dâmbean și I. Chiorean câte 4—; I. Florian, P. Florian și G. Florian câte 3—; apoi alți 50 credincioși restul sumei colectate.

Naturalii: Raveca Moldovan și Dărie Moldovan în preț de câte 30—; Nast. Chiorean și Anisia Arsinte de câte 20—; Rav. Șerban de 17—; Sus. Neamțiu, Flor. Bâldean, Ma. Sărac, Mar. Bâldean, Ma. Șeulean și Par. Pădurean de câte 14—; Ma. Dobra, Nast. Birta, Il. Șerban, Nast. Tușinean, Töd. Biligan, Rav. Neamțiu, Fl. Dobra și Ma. Bâldean de câte 12—; Ios. Monar de 10—; R. Neamțiu de 9—; M. Birta, A. Chertes și M. Cadar de câte 8—; I. Șerdean și Ma. Florian de câte 6—; apoi alte 42 credincioase în prețul restului sumei de mai sus.

Sumarea colectelor:

Colecta 1:	K. 901—
" 2:	" 680'90
" 3:	" 537'32
" 4:	" 456'60
" 5:	" 427'20
" 6:	" 393'40
" 7:	" 307—
" 8:	" 184'30
Laolaltă K. 3,887'72	

Alte contribuiri:

"Bihoreana", inst. de cred. și ec.	
Oradea-mare	K. 2,500—
Gheorghe Pop de Băsești (a mai dat încă 10,000— vezi Nr. 25) „	1,500—
Dr. Gheorghe Popescu adv., Turda (a mai dat încă 500— vezi Nr. 39)	" 500—
Petru Caba, Stremț	" 200—
Augustin Ocnean Inv., Cacova-Aiudului	" 50—
Ioan Zeic inginer silvic, Blaj	" 40—
Ioan Fonoage, Mușca	" 2—
Suma K. 8,679'72	
Suma din Nr. 77 „	323,495'81
Suma totală	K. 332,175'53

O rugare: Pentru a ne ușura munca migăloasă împreună cu publicarea colectelor, P. T. dd. colectanți sunt rugați să aranjeze listele de colecte după norma cum se obișnuiește publicarea lor în aceste coloane. Deosebit ne rugăm, ca în listele colectelor de *vesminte și altele* să însemne și prețul lucrurilor date de fiecare contribuente.

Comitetul central executiv.

Informațiuni.

Orfelinatul din Blaj. În ședința consistorului mitropolitan din Blaj, ținută în 2 și 3 August a. c. s'au luat importante hotărâri privitoare la orfelinatul românesc din Blaj. S'a aprobat proiectul de statute, elaborat de comitetul central și a delegaților diecezelor sufragane. Statutele prevăzute cu clauzula de aprobare a episcopilor vor fi înaintate spre încuviințare ministrului de interne.

S'a hotărât publicarea de concurs pentru primirea orfanilor, până inclusive 28 Aug. a. c. Astfel că orfelinatul se va deschide în prima jumătate a lunii Septemvrie a. c.

Orfanii vor fi adăpostiți deocamdată în casele capitulare de sub Nr. 9 (fosta locuință a canonicului Dr. Augustin Bunea) și în cele de sub Nr. 250 (seminarul teologilor de anul prim) din piață. Cu pregătirile trebuincioase a fost încredințat Rsmul domn canonic Dr. Vasile Suciu, prezidentul comitetului central executiv.

Un soldat având 743 de răni. În clinica din Budapesta a fost primit un soldat venit de pe frontul italian pe a cărui corp erau 743 de leziuni. Soldatul cu numele Ferear László e un săcui din regimentul 82 și are numai 18 ani. Se afla la un loc ascuns între niște stânci când un granat a explodat tocmai în apropierea lui. Petrirea l'au acoperit formal și adus în Budapesta știința medicală l'a mântuit. Zilele aceste a și fost trimis acasă la ai săi.

În chestia demisiunii lui Sassanow. (Țarul amenințând cu abdicarea). Relativ la demisiunea lui Sassanow corespondentul din Stockholm al ziarului „Vossische Zeitung“ află din cercurile politice din Petrograd următoarele: După întoarcerea guvernului dela cartierul general, în Petrograd se răspândi zvonul, că în cursul desbaterilor nemai pomenit de agitate ale consiliului de Coroană țarul a amenințat cu abdicarea pentru motivul că Anglia voiește să smulgă Coroanei rusești puterea suverană. Zvonul luase proporții așa de alarmante că din cauza temerei de turburări grave, prefectul din Petrograd n'a concentrat numai toate rezervele polițenești ci a cerut și comandantului circumscripției militare să-i fie la dispoziție forțe militare. Imediat după întoarcerea sa dela cartierul general Sassanow a avut o întrevvedere de două ore.

Osândirea furnizorilor escroci. Tribunalul din Budapesta a încheiat zilele trecute desbaterile procesului ridicat contra furnizorului de postav pentru armata austro-ungară, Jákó Fenyves și comp. Desbaterile acestui proces, ce se întinde asupra multor persoane, a ținut patru luni, dictându-se zilele trecute sentința binemeritată asupra celor vinovați. Matadorul escrocărilor cu postav, maiorul

Fenyves a fost osândit la 15 ani închisoare grea, degradare și pierderea decorațiilor. Cei-alți complicii ai acestei crime contra armatei au fost osândiți în felul următor: Eug. Taubes guvaergiu în Sighetul Marmației, Artur Pártos, Ladislau Neumann, Alex. Váradi și Béla Kolm negustori la câte 10 ani temniță grea, afară de Kolm, care a fost osândit cu 12 ani. Furnizorul Bastir, care a indus în eroare funcționarii statului, a fost pedepsit cu 6 ani închisoare. Enrich și Jákó Fenyves au fost osândiți la câte 10 și 15 ani închisoare. În fiecare lună condamnații vor avea se țină și o zi de post riguros.

Averea în suma de 400.000 cor. confiscată dela Jákó Fenyves va fi destinată pentru ajutorarea orfanilor și văduvelor de ofițeri.

O glumă a poetului Coșbuc. Esceleanta revistă populară „Albina“, care numără și pe Coșbuc între membrii comitetului de redacție, a oferit marelui poet o masă frățească din prilejul alegerii lui ca membru activ al Academiei. S'a închinat, cu multă voie bună în cerc pretinsec, iar poetul Coșbuc a scris următoarea improvizație intitulată: „Proces verbal“:

Astăzi, un proces verbal:
Am vorbit și eu și soții,
Însă domnul general
Mai mult decât noi cu toții!
Noi ne tot gândeam ce am bea,
Cu o sufletească sete:
Generalul ne vorbea
De sigile și pecete.

Dar acest proces verbal
Va rămâne — frumsețe
Toți având un ideal,
Deși pe mai multe fețe,
Căutăm acel secret
Care aduce mulți lumina,
După cum ne-a spus Haret
Care a întemeiat „Albina“.

Enormele pierderi ale rușilor. Comitetul Zemstvolului din Moscva a primit din partea armatei lui Kuropatkin înștiințarea, ca să îngrijească cât mai curând, în 6 orașe mai mari rusești, pentru pregătirea de câte 10000 de paturi. Mari transporturi de răniți se găsesc pe drumul dintre Riga și Moscva. În Riga, lazaretele sunt atât de pline, încât cei ușor răniți zac în mare număr pe paie. Pierderile de pe frontul rus dela nord-vest sunt cu mult mai mari ca cei 60000 de oameni anunțați mai sus, de oare-ce foarte mari transporturi de răniți se găsesc pe drum și spre Petrograd. Pentru înlocuirea pierderilor enorme, sunt chemați neconținut noi oameni sub arme. Cât de mult e zdruncinată din aceasta cauză viața economică a Rusiei, o dovedește memoriul a mai multor mii de societăți comerciale, printre care și bănci oficiale, în care se cere imediata liberare a unei părți a celor chemați sub arme, pentru-ca viața comercială să nu fie expusă unei stagnări complete. Ministerul de războiu a respins imediat această cerere. Necesitățile armatei interzic acordarea vre-unei amânări a unui singur soldat. Toate propunerile de acest fel trebuiesc respinse fără excepție.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Ioan Suciu.